

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

TISKOVÁ ZPRÁVA NPÚ

Bývalý obchodní dům Ostravica - Textilia

Ostrava, 25. 1. 2011

Tisková zpráva Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ostravě, v záležitosti současného špatného stavu bloku domů čp. 241 a 3099, 243 a 284, 28. října č. 54, 56 a 58 (součást bývalého obchodního domu Ostravica – Textilia) a záměru demolice části komplexu současného vlastníka, vydaná dne 25. ledna 2011.

Reakce na článek „Z módního domu Ostravica je troska“, uveřejněný v MF DNES dne 14. 12. 2010 a k havárii části objektu obchodního domu Ostravica – Textilia vzniklé v prvních lednových dnech letošního roku.

Špatný stav bloku domů v samotném centru Ostravy zjednodušeně označovaném po bývalém Módním domě Ostravica – Textilia, je příkladem nedostatečné péče vlastníka o objekt. Referování o této věci v médiích svědčí o manipulaci s fakty a o nezájmu seznámit veřejnost se skutečným stavem věci. Zanedbaná běžná údržba uvedených objektů, kterou je třeba provádět u všech staveb bez ohledu, zda jsou či nejsou památkami, se projevila i v lednových dnech, kdy upadla část římsy nárožního domu čp. 284 / třída 28. října č. 58 a Nádražní č. 1. A do sousedního objektu čp. 243 / třída 28. října č. 56, který je veden jako kulturní památka, proniká sníh a déšť otvory po vybouraných oknech. Ačkoliv majitel tvrdí, že za to mohou kriminální živly, stavba zůstává již několik měsíců otevřená a voda proniká do interiérů, což nesvědčí o snaze konstruktivně řešit vzniklé problémy. Při současném mrazivém počasí a promrzání konstrukcí je další postup destrukce předvídatelným faktem.

Ani k poslední poruše, havárii římsy v domě čp. 284, nemuselo dojít, kdyby vlastník včas opravil poškozenou krytinu střechy, zvláště vytrhané oplechování střechy nad korunní římsou a chybějící okapový systém a zabránil tak promočení a promrzání zdíva, pnutí a trhlinám, vzniklým opakovaním těchto procesů.

Přístup vlastníka k památkově chráněnému domu čp. 243 a k sousednímu objektu čp. 284, jenž je chráněn v rámci městské památkové zóny, je v tomto případě v rozporu s platnou legislativou, a to nejen se stavebním zákonem, ale i zákonem č. 20/1987 Sb. O státní památkové péči. Ten uvádí, že vlastník kulturní památky je povinen pečovat o její zachování, udržování v dobrém stavu a ochranu před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením.

Namísto toho, aby vlastník celého bloku jmenovaných domů stavby udržoval a vyvíjel snahy vedoucí k využití potenciálu památkově chráněné architektury, vyvíjí nyní společně s projektanty tlak na demolici části bloku, resp. prezentuje další rozporuplný záměr nahrazení nárožního domu čp. 284 novodobou napodobeninou historizujícího charakteru. Budova, i když se do dnešní doby nedochovala ve svém původním vzhledu, představuje z urbanistického hlediska autentickou dominantu při vstupu do centra Moravské Ostravy.

Projektantem navrhované odstranění domu čp. 284, postaveného v roce 1911 podle projektu ostravského architekta Felixe Neumanna, by znamenalo pro památkovou zónu Moravská Ostrava ztrátu pravdivosti historického prostředí a likvidaci zachovaných prvků původní stavby. Objekt totiž nejen dotváří vstup do města, ale patří ke skupině architektonicky cenných staveb, příkladů vídeňského neobiedermeieru v centru Ostravy. A další připravovanou destrukcí bloku, nezmiňovanou v uvedeném článku, je odstranění zadní části památkově chráněného domu čp. 241 a 3099 / třída 28. října č. 54 od významných vídeňských architektů Julia a Wunibalda Deiningerových. Tento návrh související se záměrem rozšířit

plochu nákupní galerie, představuje účelovou devastaci památkového fondu Městské památkové zóny Moravská Ostrava a z části uvedené památky ponechává jenom fasádní kulisu ve vnitřním prostoru obchodní galerie.

Budovy v památkových zónách a kulturní památky nelze z důvodu potřeby investora a projektanta pro zjednodušení dispozičního řešení a snížení nákladů zdemolovat a stavět jejich repliky nebo nápodoby. Již před rokem 1989 byla z těchto důvodů odstraněna značná část zástavby Moravské Ostravy. Proluky nejsou dosud zastavěny, i když záměr nové výstavby byl důvodem zmiňovaných demolic.

Blok tří domů, v současnosti označovaný jako domy bývalého obchodního domu Ostravica – Textilia, i přes značnou zchátralost způsobenou záměrným zanedbáním základní údržby minulými i současnými majiteli, vykazuje hodnoty, které jsou z hlediska zapojení tohoto komplexu do prostředí centra Ostravy určující. Jejich hodnoty jsou však nyní stavěny do přímého rozporu s potřebami velkoprostorového uspořádání plánované nákupní galerie, byť vlastník a vítěz „developerské“ soutěže deklaroval v soutěži citlivý přístup k hodnotám historického místa. Právě citlivý přístup by měl být nadále vodítkem při řešení obnovy bloků památkově chráněných domů, přičemž první kroky by měly vést k provedení záchovné údržby a k ochraně uvedeného bloku domů před vandalismem, další pak k jejich citlivému zapracování do plánovaného nového celku.

Kontakty:

Ing. arch. Helga Kozelská Bencúrová, vedoucí odboru péče o památkový fond, 595 133 929, kozelska@ostrava.npu.cz